

Наукова та методична
Одеського університету
І. І. Мечникова

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 38 (1412). 12 ГРУДНЯ 1980 РОКУ. Виходить щотижня.

ПЛАН ПАРТІЇ—ПРОГРАМА НАШОГО ЗРОСТАННЯ НОВІ ГОРИЗОНТИ

ТУТ БАЧИШ ВЕЛИКЕ МАЙБУТНЄ

Не можна без хвилювання говорити про глибокий, прожитий великою турботою і захоплюючим дерзновенням проект ЦК КПРС до XXVI з'їзду рідної Комуністичної партії.

Для мене, як працівника вузу, особливо дороге піклування партії й уряду про подальше розширення можливостей для гармонійного, духовного життя людей, доступу населення до культурних цінностей, забезпечення подальшого піднесення освіти і культури, організації вільного часу трудівників, і зокрема — про розвиток вищої школи, її продуктивних сил (кадри, наука, техніка), що має тісний зв'язок з перспективним розвитком всенародної освіти, науки, виробництва, з підвищенням благоустрою трудящих, з вихованням людини майбутнього.

Тому так радує і надихає кожний пункт проекту, бо бачиш стрімку ходу радянського народу в комунізм.

М. Я. ТИХОНЕНКО,
декан механіко-математичного факультету.

БІЛЬШЕ ВІДДАЧІ

З величезним піднесенням зустріли викладачі і студенти нашого факультету, як і всі радянські люди, проект ЦК КПРС до XXVI з'їзду партії.

Я особисто вважаю, що цей документ, визначаючи початок нового періоду в будівництві комуністичного суспільства, являється своєчасним в будь-якій галузі нашого життя, нашого прогресу. Хіба не може не радувати велика увага партії, приділена також хімічній промисловості, до якої наш факультетський колектив має безпосереднє відношення! Або посилення ролі науки в народному господарстві, в зростанні її виробничих сил, в нових можливостях одержувати великий економічний ефект від наукових розробок.

О. ХУТОРНИЙ,
доцент,
секретар партбюро
хімічного факультету.

Як і весь радянський народ, ми, студенти-історики з глибокою увагою вивчаємо проект ЦК КПРС до XXVI з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу «Основні напрями економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року». Оpubлікування цього проекту в пресі, для всенародного обговорення, стало яскравим свідченням непорушної єдності партії і народу, підтвердженням того, що найвищою метою Комуністичної партії є служіння народу. «У вісьмидесяті роки Комуністична партія, — підкреслюється в Основних напрямках — послідовно продовжуватиме здійснення своєї економічної стратегії, найвища мета якої — неухильне піднесення матеріального і культурного рівня життя народу».

Проект розкриває перед нами нові горизонти комуністичного будівництва, кожний його розділ, кожна цифра свідчать про невичерпні можливості розвинутого соціалізму, про мудру ленінську політику Комуністичної партії.

В проекті ЦК КПРС у концентрованому вигляді подається програма діяльності всього радянського народу на 80-і роки. «Великі завдання в XI п'ятиріччі стоять перед Ленінським комсомолом — вірним помічником партії, перед усією радянською молоддю» — підкреслюється у Постанові ЦК Комсомол покликаний очолити молодь у боротьбі за виконання і перевиконання планових завдань, виховувати у неї радянський патріотизм, почуття любові до соціалістичної Батьківщини. Студентська молодь бачить своє головне завдання в постійному оволодінні знаннями, досягненнями наук.

Ми, студенти історичного факультету, одностайно схвалюємо проект ЦК КПРС і запевняємо рідну партію, її ленінський Центральний Комітет, що докладемо всіх сил для втілення в життя цієї програми комуністичного творення.

П. ВАЛІГУРСЬКИЙ,
студент III курсу
істфаку, член
комсомольського бюро.

РАДІСНО І ЖИТИ, І ТВОРИТИ

З великою цікавістю прочитав я і сприйняв проект ЦК КПРС до XXVI з'їзду нашої рідної партії. Це велетенська картина побудови комунізму. Адже велика увага приділяється всебічному розвитку народного господарства, техніки, науки, освіти, побуту, благоустрою радянського народу. Як відзначав товариш Л. І. Брежнев, ніякий народ не може споживати більше, ніж він виробляє. Ми бажали одержати якнайбільше хороших товарів, якісних послуг і т. д., але, разом з тим, знаємо, що для цього треба добре і працювати. Тому так важливе місце посідають в проекті питання, пов'язані з працею, і з задоволенням потреб населення, наприклад — в продуктах сільського господарства. Ми, радянські люди,

творці своєї справи, впевнені, що ця широка програма є творчою, людиною, що вона обов'язково здійсниться.

Крім того, ми, молодь, студенти, знаємо, що повинні готувати себе до високоєфективної праці, підвищувати свою політичну самосвідомість, бо нам самим незабаром разом із старшими товаришами доведеться здійснювати великі рішення партії. І здійснювати їх з особливим ентузіазмом, використовуючи всі свої сили, всі свої таланти.

Як радісно жити, працювати, творити для народу, котрий здатний по-ленінському дерзати!

О. БАБИХІН,
студент II курсу ГГФ,
член бюро КСМ
факультету.

ОДНОСТАЙНО СХВАЛЮЄМО

З великим натхненням зустріли члени нашої кафедри проект «Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року».

2 листопада на засіданні кафедри завідуючий кафедрою професор М. Ю. Раковський націлив колектив кафедри на вивчення документу, а також на пропаганду матеріалів проекту серед сту-

дентів університету і трудящих міста і області. Слід зазначити, що це наша спільна справа, справа всього колективу факультету, комсомольської організації, стінної преси.

Грандіозні накреслення нашої партії націлюють на нові трудові досягнення.

В. ШАРОВ,
лаборант кафедри
історії СРСР.

Дружбі міцніти

4—5 грудня в нашому університеті перебували шановні гості з міста-побратима Сегеда — ректор Сегедського університету ім. Йожефа Аттілі професор Діорді Анталффі та завідуючий ректоратом цього ж університету Белла Деак.

В перший день перебування ректори двох університетів тт. Д. Анталффі та В. В. Сердюк підписали «Робочий план науково-технічної і культурної співдружності між Одеським державним університетом ім. І. І. Мечникова і Сегедським (УНР) університетом ім. Йожефа Аттілі на 1981—1985 роки», який продовжує існуючий між вузами вже багаторічний дружній творчий зв'язок.

Наступного дня ректору Сегедського університету УНР професору Діорді Анталффі вручено диплом Почесного доктора наук Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, за значні заслуги в розвитку соціалістичної науки, наукового співробітництва, за активну боротьбу за права людини, яку активно проводить т. Анталффі на міжнародній арені, а також за зміцнення міжвузівських зв'язків між двома навчальними закладами. Така подія відбулася вперше в історії ОДУ.

На церемонії вручення диплому виступив ректор

ОДУ, професор В. В. Сердюк. Він сказав, що міжвузівське співробітництво двох вузів здійснюється на основі двостороннього договору, заключеного в 1965 році у відповідності з Договором про культурне та наукове співробітництво між СРСР та УНР, а також щорічних планів. Ректор розповів про результати наукової діяльності за X п'ятирічку в напрямку міжвузівського співробітництва і відзначив роль тов. Д. Анталффі в розвитку дружніх зв'язків між нашими вузами.

Про життєвий шлях угорського вченого і громадського діяча розповів у своєму виступі секретар парткому ОДУ доцент Л. Х. Калуст'ян, а про значний внесок в науку Д. Анталффі — професор О. В. Сурилов.

У своєму слові-відповіді професор Діорді Анталффі сказав, що він глибоко зворушений великою увагою вчених Одеського державного університету, присвоєнням йому почесного ступеня. Це для нього висока нагорода, вона сприяє братерській здруженості наших вузів, котра повинна з часом ще більше зміцнюватись.

Угорські вчені поклали квіти до підніжжя пам'ятника загиблим співробітникам і студентам Одеського державного університету.

Наш кор.

На фото: момент зустрічі.

Перед з'їздивське практичне завдання

Комітет комсомолу доручив комсомольській організації історичного факультету на честь чергового партійного з'їзду організувати недільник на будові гуртожитку № 7. В недільнику взяли участь 95 студентів, об'єм

виконаної ними роботи склав 500 крб. Заступник управляючого трестом «Одесжитлобуд» тов. В. Агашков оголосив всім студентам подяку.

Отже, завдання виконано на «відмінно».

Місячник атеїстичної пропаганди

Нещодавно відбулись дві публічні лекції лікаря-психіатра Георгія Владиславовича Рожковського на тему: «Гіпноз: чудеса чи наука?» (з демонстрацією досвідів та «самонавіювання»).

Лекції, які відвідали понад 1,3 тис. чоловік, викликали великий інтерес. Крім того, слухачі задавали різні пита-

ня на теми з атеїзму та психології.

В кінотеатрі «Одеса» розпочав свою роботу кінолекторій «Атеїст». Ініціаторами його роботи стали студенти біологічного і хімічного факультетів. Учасники кінолекторію проглянули фільм «Спокутування гріхів наших». Цей фільм вирішено обговорити.

НЕОБХІДНІ ГЛИБОКІ ЗНАННЯ

В проекті ЦК КПРС «Основні напрями економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року» накреслено високі рубежі нашого дальшого руху вперед. Успіх виконання накреслень партії багато в чому залежить від рівня підготовки спеціалістів вищої кваліфікації. В тому числі і від сьогоднішніх студентів, звідси виходить, що кожен з нас по-

винен якнайкраще оволодіти знаннями, настільки готувати себе до дуже відповідальної практичної роботи. Особливе значення має глибоке засвоєння марксистсько-ленінської теорії, науки, яка озброєє людину знаннями законів суспільного розвитку, допомагає успішніше вирішувати завдання КПРС.

Е. ПЕРГАМЕНТ,
студент I курсу

Хто, якщо не ми?

Проект ЦК КПРС до XXVI з'їзду партії «Основні напрями економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року» — документ величезної політичної важливості. Він стосується кожного з нас. Візьмемо діяльність комсомольських «проектористів» нашого університету. При уважному читанні Основних напрямів розвитку нашого суспільства до 1990 року «проекторист» не може не звернути уваги на питання, які його хвилюють. Наприклад, в проекті сказано, що необхідно економічно використовувати матеріальні ресурси. Посилити режим економії на виробництві, в системі постачання і управління. Розробити і здійснити заходи по усуненню втрат в галузях. Необхідно примножувати і ефективно використовувати народне добро, в усіх ланках народного господарства забезпечити суворий режим економії і бережливості, вести ршучу боротьбу з безгосподарністю... Дуже часто проходимо ми біля включеної електричної лампочки або біля відкритого крана — і це серед дня. А скільки меблів передчасно виходять з ладу?

На хімічному факультеті, напевно, кожен студент знає, що є штаб «КП», який не дає спокою прогульникам, порушникам учбово-трудої дисципліни. На історичному факультеті є стенд, але потрапити на його сторінки не буде вважати за честь будь-який двійчник, але якщо вже попався — тоді тримайся! Дівість випуску «КП» на історичному, механіко-математичному факультетах складається з вміння не тільки критикувати, вчасно повідомляти про негативні факти, але й постійно тримати під контролем критичні виступи.

А ось на філологічному факультеті, факультеті РГФ «КП» беззубий. Випускати його випускають, але рідко на його сторінках знайдеш точну адресу критики. В комітеті ЛКСМУ цінують новаторство, постійний пошук нових форм і дієвості в роботі членів «КП». Правильно роблять ті штаби і пости «КП», які більшу частину своєї діяльності присвячують підвищенню учбово-трудої дисципліни, стану написання курсових робіт або дипломних, побуту і відпочинку студентів.

Але дивно те, що за цими,

здавалось би, вірними напрямками діяльності, начальники постів і штабів «КП» не знають інших, не менш важливих в комсомольській роботі: не здійснюють контролю, не перевіряють своєчасної сплати членських внесків, не проводять рейдів по перевірці стану аудиторних приміщень після занять. Адаже це їх прямиї обов'язки. Зараз в університеті проходять змагання між комсомольськими організаціями академічних груп за право називатися «Академічною групою ім. XXVI з'їзду КПРС». А в проекті Основних напрямів звертається увага на необхідність поліпшити дієвість змагань, розвивати товариську співдружність і взаємодопомогу, підвищувати гласність змагання, своєчасне забезпечення узагальнення і планового поширення передового досвіду. Ось ще одне конкретне, реальне використання сил «проектористів».

Про всі ці питання йшла мова на зборі «проектористів» університету, який відбувся 4 грудня. Думаю, що він допоможе нам активізувати роботу комсомольських активістів в боротьбі за економію, розгортання змагання, з тим, щоб гідно зустріти XXVI з'їзд КПРС.

Г. АНТИПЕНКО.

Передбачений виняток чи зло?

Коли студент, що із тих — «непіддатливих», несподівано приходить на заняття та ще й складає якусь заборгованість — залік, екзамен, то в деканаті це нерідко викликає справжній захват: оце молодчина! оце добре зробив! а ми вже й не чекали!... порадували!... Так, ніби цей студент відкопав в архівах якісь надзвичайно важливі факти з минулого, відкрив нову зірку, острів, чи хімічний елемент.

Принаймні, я особисто саме так сприйняв радісний подив в деканаті хімічного факультету, коли туди зайшов студент II курсу М. Лісовський і урочисто повідомив: «Я склав вищу математику!». А цьому товаришу ще лишається «відкрити» для себе такі екзаменні, як хімія і фізика, про які він, очевидно, не дуже швидко загадає, а час іде, а незабаром складати зимову сесію. Ні, цей студент на заняття нібито і ходить, пропустив всього-навсього 6 годин, тобто — на заняттях він присутній — але, треба думати, — формально. Що він є, що його нема — різниці ніякої...

Та поряд з ним «вчаться» товариші, які заняттям не надають значення навіть чисто формального. Це, очевидно, прогульники вищого класу: так, за минулий тиждень (з 17 по 22 листопада) студенти II курсу Ж. Єрепенко, Г. Кравчук, Г. Колянов та ін.) (всього 8 осіб) пропустили по 35—40 годин. Як і В. Матівецька (III курс) чи Т. Брагіна (V курс). Це ті люди, котрі прийшли в університет

настійки підготовленими, що вони не сьогодні — завтра стануть Бутлеровими і Менделєєвими чи видатними педагогами, — то навщо ж їм гаяти даремно час на якісь лекції! І, крім того, хіба Менделєєв не одержував двійок?... Правда, і тут не без винятків: Т. Брагіна раніше була хорошою спортсменкою — це дещо її «спасало», а тепер... а тепер вона — ні студентка, ні спортсменка! Так що перед деканатом стоїть досить принципове питання: що робити з людиною, який десь через півроку треба вручати диплом, а за що вручати — невідомо. То хворіє місяцями, то ще якісь причини, поважні і неповажні, та на заняттях вона частіше всього не буває. Отже, прогавила людину? Можливо, й так.

Але ж і деканат і студдеканат, куратори і друзі-комсомольці й комуністи постійно возяться з такими горе-студентами. На одних це впливає, на інших — ні. Це, мабуть, хороший показник відвідування занять: 97%, що сьогодні існує на факультеті. Але ж інші 3% — що це за винятки? Передбачені заздалегідь, з якими треба рахуватись, як з невідворотним злом? То в такому разі на факультеті прогавили не Брагіну і її подібних, яким все одно, чим в житті займатись — бути хіміком чи йти в торгівлю, а щось більше — те місце, яке міг би посісти сьогодні справжній майбутній науковець або вчитель...

А. НЕРОДЕНКО.

Викладачі за партою

Нещодавно на методичному семінарі кафедри історії КПРС виступала з лекцією головний бібліограф наукової бібліотеки О. Ю. Ноткіна. Вона розповіла викладачам, як навчати студентів користуватись словником, довідниками, довідковими виданнями. Свою доповідь вона супроводжувала дуже цікавими, цінними ілюстраціями.

На психолого-педагогічному семінарі кафедри була за-

слухана лекція доцента кафедри психології А. К. Болотова про актуальні психолого-педагогічні аспекти проблем особистості.

Обидві лекції мають велике пізнавальне значення і були сприйняті учасниками семінарів з почуттям глибокого задоволення і подяки.

А. ЦИГАНКОВА,
зав. кабінетом
кафедри історії КПРС.

Зустріч з подвигом і славою

Слово надається ветерану Ленінського батальйону, який двічі зустрічався з Володимиром Іллічем Леніним, — Михайлу Наумовичу Василевському.

Із-за столу президії кафедрального клубу «Іскра» підвелась струнка, підтягнута по-військовому людина з посивілою головою і, на диво, молодим обличчям. Груди його прикрашені десятками урядових нагород. Він розповів про те, як бачив і слухав Ілліча, як боровись по його заклик сородники по героїчному батальйону.

А розповідав підполковник у відставці М. Н. Василевський про те, що в нашому місті-герої є вулиця Ленінського батальйону (на якій він, до речі, проживає), названа на честь одного з перших військових формувань Радянської республіки, про те, як було створено батальйон, про його бойовий шлях.

В ті далекі часи Михайлу Василевському було 15 років. Отримавши червоногвар-

дійський квиток, гвинтівку, шинель, він пройшов з боями в складі Ленінського батальйону шлях від Одеси через Миколаїв, Феодосію, Запоріжжя, Слав'янськ, Балашиху до Москви. В спогадах про громадянську війну В. А. Антонова-Овсієнка є свідчення, що про бойові подвиги батальйону було відомо В. І. Леніну. Про стійкість бійців батальйону писав Олексій Толстой в романі «Хліб».

Ось про що розповіли студентам на об'єднаному засіданні гуртка кафедри історії КПРС (керівник С. Д. Кучеренко) і наукового студентського гуртка фізиків доповідачі Олександр Ковальов і Дмитро Кардашев.

З хвилюючими словами подяки легендарному герою громадянської і Великої Вітчизняної воєн звернулася студентка II курсу і фізичного факультету Каменецька. Студенти вручили ветерану пам'ятний сувенір і букет квітів.

Наш кор.

В КОМІТЕТІ ЛКСМУ

На двох засіданнях в листопаді комсомольці ОДУ розглядали питання. Про сумісну роботу комітету комсомолу і диско клубу «Метром» по розвитку у студентів естетичних запитів та ідейно-морального змісту програм вечорів відпочинку.

В обговоренні взяли участь представники профкому, кафедри наукового комунізму і студклубу ОДУ. Було затверджено Раду кафе, його правління, а також оперативний загін. Намічено заходи по поліпшенню ідейно-морального змісту програм в кафе. Заслухано і затверджено ряд таких інформацій:

— про виконання комсомольською організацією філологічного факультету постанови комітету комсомолу «Про атеїстичну роботу в комсомольській організації філологічного факультету в світлі постанови ЦК КПРС», «Про подальше поліпшення ідейно-політико-виховної роботи»;

— про роботу інтернаціонального гуртожитків по інтернаціональному вихованню студентів;

— підсумки участі студентів університету в трудовому літі-80 і про сформування штабу на 1981 р.;

— про завдання комсомольської організації Одеського державного університету по виконанню постанови VII Пленуму ЦК ВЛКСМ від 15 листопада 1980 р.;

— про проведення завершального етапу Ленінського заліку «Рішення XXV з'їзду КПРС — в життя!»;

— про стан внутрішньої та організаційної роботи комсомольської організації геолого-географічного факультету;

— про підсумки та вибори в комсомольських організаціях університету;

— про поширення досвіду груп, що змагаються, за право називатися «Академічна група ім. XXVI з'їзду КПРС».

Щоб кожному більше хотілось

Дуже часто доводиться чути від людей старшого покоління: «Ось комсомольці нашого покоління... А зараз вже не те». Дуже часто ми не звертаємо на ці слова уваги, посилюючись на старість і бурчливість. А якщо ж вдуматись, за цими словами постає і Велика Вітчизняна війна, і відродження країни, і ціліна. А чи в наш час мало великих комсомольських справ. Тисячі крапих комсомольців працюють на будовах Байкало-Амурської магістралі.

Навчання — наше головне завдання і наша мета. Але, впевнена, не можна прикриватись нею, відмовлятися від громадської роботи. А такі, на жаль, є й в нашій однокурсній групі задоволенням відвідають і диско-теку, і тематичний вечір, тільки щоб хто-небудь це організував.

Нещодавно у нас проходив конкурс політичної пісні. Організувати його бюро курсу доручило мені. Наталя Ленська, Михайло Райх і я зібрались в Наталки, написали сценарій, підібрали музику, зробили монтаж. Здавалось, що вся важка робота була зроблена, залишалось підібрати учасників і розпочати репетиції. Але, як виявилось, то це і стало найважчим. Кого б я не запросила взяти участь у конкурсі, всі знаходили причину: одні відмовлялись тому, що в них нема

голосу, хоча деякі навіть співають у хорі, а в інших не вистачало часу. Я нікого не вмовляла.

Ми все ж таки підготували композицію і виступили на конкурсі.

Але, головне не в цьому. Після виступу всі ті, хто раніше відмовлявся від участі в конкурсі, тепер вітали нас і розсипались компліментами. Чому ж вони раніше не захотіли допомогти, адже наш виступ міг бути ще кращим і цікавішим. Чому ж кожен вважає, що це не його справа? Як переконати їх в зворотньому? Якщо мова йде про диско-теку, всі з радістю та ентузіазмом підтримують цю ідею, хоча і диско-теку треба організувати, знаходити приміщення, апаратуру, але, на жаль, на розмовах все і закінчується. А ще доводиться чути такі слова: «Ти культсектор, ти й організувай», а ми прийдемо повеселитись. Найчастіше, коли мова йде про будь-який захід, можна почути відповідь: «А що мені більше всіх потрібно?»

Так, треба більше всіх. Кожному з нас треба більше всіх. Тільки тоді у нас буде дружний і монолітний колектив, а не просто I курс російського відділення.

К. ТОДОРЦЕВА,
студентка
I курсу філфаку.

ІНТЕРКЛУБ ПРИ КАФЕДРІ

При кафедрі історії СРСР ось уже два роки працює клуб інтернаціонального виховання за спеціальною програмою для студентів, які спеціалізуються по кафедрі історії СРСР. Перед студентами виступають моряки закордонного плавання, студенти-іноземці.

На засіданні клубу, яке відбулося 27 листопада, з повідомленням про афганську революцію виступив слу-

хач одного з вищих учбових закладів м. Одеси Бар'їлай. Його повідомлення було вислухане з великою увагою.

Програма інтерклубу тісно пов'язана з комплексною темою кафедри «Інтернаціональна єдність і братерська дружба народів у боротьбі за перемогу соціалістичної революції і побудову розвинутого соціалізму».

Наш кор.

ПЛІДНА СПІВДРУЖНІСТЬ

З часів заснування Тартуського (Дерптського) університету його випускники значно впливали на розвиток математики на південному заході Росії. Так, Т. К. Брун (1806—1854) став у 1831 р. професором фізико-математичних наук Рішельєвського ліцею в Одесі, який у 1865 р. був перетворений в Новоросійський університет. Брун, найвидатніший математик Рішельєвського ліцею, наблизив викладання математики в ньому до рівня її викладання в університетах того часу, писав учбові посібники з математики, наукові статті з питань аналітичної геометрії та інтегрування функцій. Вихованець Рішельєвського ліцею і професорського інституту при Дерптському університеті В. В. Петровський читав у 1840—1851 рр. в ліцеї чисту і прикладну математику, разом з Бруном залучав студентів до наукової роботи.

Після того як Естонія увійшла в сім'ю братерських радянських республік, почали встановлюватись зв'язки з радянськими математиками. З часом сформувалась творча співдружність математиків Тартуського і Одеського університетів в галузі історії математики (С. М. Кіро, Ю. Г. Лумісте, а також І. Я. Депман), далі обчислювальної математики (Ю. Я. Казік, Г. М. Вайнікко, С. М. Кіро), геометрії (Ю. Г. Лу-

місте, М. С. Синоков, а також М. О. Рахула). Вона успішно продовжується і розвивається.

Професор Юло Горієвич Лумісте, завідувач кафедри геометрії Тартуського університету, який довгий час очолював його механіко-математичний факультет, прийїжджав до нас в університет. Тут він виступив опонентом при захисті дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук викладачем кафедри вищої математики Одеського технологічного інституту ім. М. В. Ломоносова тов. Спесієвих В. Л., так би мовити, свого онука в науці. Справа в тому, що керівником дисертанта був завідувач кафедри вищої математики названого інституту доцент М. О. Рахула, учень професора Ю. Г. Лумісте.

Під час перебування професора Ю. Г. Лумісте в Одесі відбулась його доповідь «Математика в Тартуському (Дерптському, Юр'євському) університеті» (спільно з С. М. Кіро) на семінарі з історії математики і механіки нашого університету. Професор Лумісте висловився за розширення зв'язків між викладачами і студентами двох старіших в нашій країні університетів, Одеського і Тартуського.

М. РОС.

БАТЬКІВЩИНА МОЯ

(До 155-річчя з дня повстання декабристів).

...Є на радянській землі місія, дуже близькі серцю кожного громадянина СРСР. Це дуже хвилююче ті місця рідної Вітчизни, що вже вивчені по книгах і монографіях, побачити особисто.

В один з серпневих днів цього року я ходив невеличкими вулицями Тульчина (адміністративного центру Вінницької області) з надією відшукати будинок, в якому збирались члени Південного товариства на неформальні збори, обговорюючи плани великих перетворень в Росії, розділи «Русської правди».

Кожному тульчанинцю відомий будинок по вулиці Пестеля, 26. Меморіальна дошка на фасаді цієї будови розповідає: «В цьому будинку в 1818—1825 роках жив керівник Південного товариства декабристів Павло Іванович Пестель, 24.VI.1793 — 13.VII.1826 рр.».

Саме тут П. І. Пестель і його однодумці вирішили створити таємне Південне товариство.

Від акації і липи схилились над величними монументом організатору Південного товариства декабристів П. І. Пестелю. — Поряд — знаменитий будинок, з 1975 ро-

ку — музей декабристів. Серед експонатів музею — фоторепродукція оригіналу титульної сторінки «Русской правды», портрети однодумців Пестеля, його особисті речі. Тут же твір В. Скотта «Роб—Рой» з особистою бібліотекою декабриста, сімейний альбом, зеркала, етажерка, а також попільничка, виготовлена і подарована Павлу Івановичу його соратником О. П. Оболенським.

В цих декількох невеликих кімнатах збирались декабристи, тут жив і працював автор «Русської правди». Завідувача відділом історії декабристського руху Вінницького краєзнавчого музею Людмила Миколаївна Камінська — випускниця філологічного факультету нашого держуніверситету.

Залишаючи будинок-музей, я зупинився, обернувся, бажаючи назавжди запам'ятати побачене. Тепер я став багатшим, тому що підручником служило мені хвилювання перед однією із сторінок минулого, історією моєї Батьківщини.

Г. НЕВІДОМИЙ.

На знімку: пам'ятник П. Г. Пестелю

Фото автора.

НА ДОПОМОГУ ПЕРШОКУРСНИКУ

Як вивчати твори класиків марксизму-ленінізму

(Продовження. Початок в попередніх номерах).

При читанні тексту книги головне — уважно розібратись у вивченому матеріалі, тобто усвідомити зв'язок положень, ідей, подій, факторів, зрозуміти логіку думок автора і т. д. Обдумуючи прочитане, необхідно вміти пов'язати нові думки і положення з вивченими і засвоєними. Чітке розуміння матеріалу є головним для його запам'ятовування. Необхідно встановити, які положення є головними, навколо яких концентрується весь останній матеріал, які думки є провідними в роботі, які факти і цифри їх ілюструють, де вступ, де висновки. Необхідно вміти пов'язувати докази з висновками, факти з узагальненнями, порівнювати окремі положення книги і співставляти їх з сучасністю. При читанні необхідно аналізувати прочитаний текст і вміти робити висновки, зосередити увагу на найважливіших питаннях. Це досить важка робота, яка вимагає великого напруження, але тільки таким чином можна досягти перетворення знань студента в його тверді особисті переконання.

Дуже корисно під час читання робити помітки, підкреслювання і навіть окремі записи на полях. Застосовуючи систему поміток і написів, в ніякому разі не можна кожного разу змінювати зміст тієї чи іншої помітки. Необхідно виробити певну систему знаків і приміток. Наприклад, для підкреслювання основної думки можна користуватись вертикальною рискою. Судження підкреслювати не слід, їх корисно відзначати на полях цифрами і т. д.

Таке читання — дуже цікавий і важливий момент в роботі. Доводиться вникати в кожне положення, судження автора, визначати перехід від одного питання до іншого, встановлювати взаємозв'язок прочитаного. Слід звертати увагу на висновки, які є до кожного розділу, до всієї книги, узагальнюють весь викладений матеріал. Читаючи їх, можна уявити фактичний матеріал теми, на основі якого зроблено висновки.

Вміле користування системою підкреслювань, поміток, написів має велике значення

для засвоєння матеріалу. Крім того, підкреслювання допомагає швидше знайти необхідні для запису місця.

В. І. Ленін відзначав ці особливо важливі місця особливим знаком, застосовував також знаки плюс, мінус, більше, менше і т. п. Дуже часто на полях робив такі помітки: «Хорошо сказано», «Очень хорошо», «Прелесть», «Главное взято» і т. д. Ленін, як і Маркс, часто помічав необхідні сторінки на обкладинці книги.

Яскраві зразки творчого, критичного читання дають видатні вожді пролетаріату Маркс, Енгельс, Ленін.

Основне зводиться до того, щоб підкреслити тільки те, що найбільш важливе і необхідне. Це зумовлюється попереднім обдумуванням матеріалу. Якщо в процесі читання все здається однаково важливим, то це свідчить про недостатній рівень обдумування матеріалу, про невміння відрізнити більш важливе від менш важливого, окремі факти від узагальнюючих положень і висновків. В такому випадку необхідно переробити роботу ще раз. Слід досягти того, щоб не залишалось незрозумілих місць. Не залишати жодного слова, жодної фрази невиясненими. Це досягається шляхом напруженої, щоденної роботи, переробкою одного і того ж тексту декілька разів. Володимир Ілліч Ленін в своїй лекції «Про державу» з глибоким педагогічним тактом попереджував студентів університету імені Я. М. Свердлова про те, що слід відзначати незрозумілі або неясні місця, щоб повернутись до них вдруге, втретє і в четверте, щоб те, що залишилось незрозумілим, доповнити і вияснити далі. Як згадує Н. К. Крупська, Ленін неодноразово говорив про велику користь такого «перечитування» і допуская багаторазове повторення важливих положень.

Деякі товариші не вникають в полемічний характер роботи, обмежуються лише невдумливим читанням. Зрозуміло, що таке «вивчення» неприпустиме і не приводить до потрібних наслідків. Ці товариші не розрізняють роботу над книгою з простим читанням, не бачать докорінної різниці між цими двома процесами. Не вміючи зосере-

дитись на матеріалі, ввійти, як кажуть «з головою» в книгу, вони нагадують пушкінського героя з «Євгена Онегіна».

Процес пізнання, який веде, за визначенням В. І. Леніна, від незнання до знань, від неточного до повного знання, від явища до його суті, від суті першого порядку до суті другого порядку і т. д., вимагає великої сили волі в роботі над книгою.

Можна вважати книгу, статтю чи розділ зрозумілими до кінця тільки тоді, коли вдалося продумати, відкрити і виразити коротко основні ідеї книги.

Важливим завданням є виховання настирливості. В. І. Ленін вчив вмінно розпочинати справу спочатку декілька разів, 10 разів переробляти, але добиватись свого. У 1918 році, у важкий для нашої країни час, Ленін говорив, що ми готові перенести тисячі незгод і роботи тисячі помилок, і після тисячі спроб ми перейдемо до тисяча першої.

В процесі читання можуть зустрічатись незрозумілі слова, терміни, вирази. Їх слід підкреслювати, а потім вияснити їх значення. Володимир Ілліч широко використовував довідники, словники, енциклопедії, старанно працюючи над ними.

Велику допомогу при вивченні творів В. І. Леніна надає науковий апарат до Повного зібрання творів. В кінці кожного тому є примітки, підготовлені Інститутом марксизму-ленінізму, в яких коротко характеризуються обставини, які викликали появу ленінської роботи, пояснюють суть історичних подій. Вказівник прізвищ містить коротку справку про осіб, яких згадує В. І. Ленін.

Студенти повинні навчитись користуватись бібліотечними фондами, спеціальною і довідковою літературою. Окремі товариші, зіткнувшись з незрозумілими місцями у творі, роблять передчасний висновок про свою невідповідність до вивчення і припиняють роботу, чекаючи на консультацію. Ті ж, хто уважно прочитав той чи інший розділ до кінця, переконуються в тому, що попереднє розкривається в змісті наступного.

Я. ШТЕРНШТЕЙН,
(Далі буде).

ЗА МИР ВІДПОВІДАЄ МОЛОДЬ

З 10 по 17 листопада все прогресивне студентство відзначало Міжнародний студентський тиждень.

Події 40-річної давності живуть в серцях студентів 80-х років. Молодь шанує імена чехів Яна Оплетала і його соратників, що були розстріляні. Тоді ж в Празі 1939 року виступами проти гітлерівських окупантів і почалась солідарність демократичних студентів світу в боротьбі з фашизмом.

За рішенням Всесвітньої Ради студентів 17 листопада оголошено Міжнародним Днем студентів в пам'ять про трагічні події в місті Празі.

Комсомольська організація нашого університету провела ряд заходів, присвячених Міжнародному Дню студентів: відкрите засідання КІДУу, урочисті збори іноземних студентів, участь в вечорі політичної пісні, конкурсі політичного плаката, змагання на кубок з футболу та інші. Але найяскравіше пройшов конкурс політичної пісні «За мир в ответе молодежи!». Присутні тепло привітали самодіяльних виконавців. По-своє-

му добре виступили філологи, а також студенти геолого-географічного (III курс) та механіко-математичного (II курс) факультетів. А от хіміки, які завжди виступають на високому естетичному рівні, цього разу дещо здали свої позиції, в їх виступах мало було самобутності і творчого пошуку. Цей факт дивує ще й тому, що на факультеті є всі умови для хорошого розвитку художньої самодіяльності.

Серед окремих виконавців порадували нас Н. Яковлева (ГГФ) — «Пісня про Таню Савичеву»; дует студентів мехмату Михайлова і Петрова — пісня В. Хари (III місце); дует Шулікова та Іванова (ІІІ місце); група студентів із СРВ (соліст Данг Тхань Хай, філфак) — народна пісня на флейті, що удостоєні І призу; тріо із НДРІ (юридичний факультет) — пісня арабською мовою про революцію і молодь. Найбільше враження полишив інтернаціональний ансамбль (біофак, керівник О. Козицька) — компо-

зиція «Ми за мир на всій планеті».

На жаль, ще не всі факультети добросовісно віднеслись до організації і проведення Міжнародного студентського тижня. Якщо на високому художньому рівні організовані і проведені виступи колективів біологічного, механіко-математичного, філологічного факультетів, то колективи юридичного факультету і факультету РГФ ще недостатньо цьому питанню приділяють уваги. Особливе занепокоєння викликає фізичний факультет — єдиний, котрий не взяв участі в конкурсі на кращу політичну пісню. Це значить, що на ряді факультетів бюро комсомольських організацій ще не зовсім цілеспрямовано ведуть роботу з етико-естетичного та інтернаціонального виховання молоді. А Міжнародний студентський тиждень, який ми відзначили, показав, що ця робота має надзвичайно актуальне ідейно-виховне значення для всієї прогресивної молоді.

О. ШТОКАЛО.

ЩО ЧИТАТИ З КУРСУ «ОСНОВИ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»

Громадяни СРСР мають право на користування досягненнями культури.
Конституція (Основний закон) СРСР, ст. 46.

Культура і мистецтво — складові частини загальнонародної справи, величезна духовна сила, яка покликана відіграти велику роль в побудові соціалістичного суспільства і вихованні нової людини. Вони вдосконалюють наше сприйняття світу, служать розвиткові і вихованню почуттів, допомагають краще розібратись в емоціях. Естетично розвинуті люди одночасно і більш етично удосконалені, активні в усій своїй діяльності; їх духовне життя, внутрішній світ, цікавіші і багатші.

Соціальна природа літератури і мистецтва, їх роль в житті суспільства, завдання партії в справі розвитку культури країни розкриті в працях основоположників марксизму-ленінізму, документах партії, виступах Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва, в роботах по марксистсько-ленінській естетиці і теорії мистецтва.

МАРКС К., ЕНГЕЛЬС Ф. Об искусстве, в 2-х т. — М., Искусство, 1976.

У двотомнику зібрані висловлювання К. Маркса і Ф. Енгельса з питань літератури і мистецтва, а також матеріали, які дають можливість глибше зрозуміти марксистсько-філософську культуру, теорію та історію мистецтва. У першому томі знайшли відображення загальні питання художньої творчості, матеріалістичне розуміння історії культури, роль мистецтва в класовому суспільстві, історія мистецтва і літератури. В другому — критичний розгляд деяких художніх творів, уривки з робіт К. Маркса і Ф. Енгельса, в яких вони виступають проти буржуазних і реакційних ідей в літературі і мистецтві.

ЛЕНІН В. І. О литературе и

искусстве. — 5-е изд. — М., Худож. лит., 1976.

Статті, промови, уривки з творів, листи, записи, замітки В. І. Леніна, які відбивають його естетичні погляди, принципи підходу до літератури і мистецтва. Перший загальний розділ збірника містить статтю «Три джерела і три складові частини марксизму» та інші, в яких подано вихідні принципи ленінського світогляду, матеріали про принцип партійності літератури, про дві культури в кожній національній культурі буржуазного суспільства, про зв'язок партійності з народністю мистецтва, про «свободу» творчості в капіталістичному світі. У другому розділі зібрано статті і висловлювання про революційних демократів і народників, які відіграли видатну роль в розвитку літератури і мистецтва, про Л. М. Толстого і О. М. Горького, про явища російської культури, письменників, діячів мистецтва, про зарубіжну літературу і мистецтво, про мови, пресу.

ПРОГРАММА Коммунистической партии Советского Союза. Принята XXII съездом КПСС. — М., 1976.

В програмі КПРС поставлено завдання всебічного розвитку культурного життя суспільства і підвищення ролі літератури і мистецтва у вихованні мас. У ній записано, що партія буде неухильно піклуватись про розквіт літератури і мистецтва, культури, про естетичне виховання всіх трудящих, формування в народі високих художніх смаків і культурних навиків.

Велике методологічне значення при розгляданні даної теми відіграють постанови ЦК КПРС «Про дальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи», «Про дальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів», які поставили завдання подальшого розвитку художньої творчості радянських людей, і спільна постановка

ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальше удосконалення навчання, виховання учнів загальноосвітніх шкіл у підготовці їх до праці». Вони вимагають при підготовці молодих спеціалістів звернути особливу увагу на їх підготовку до виховної роботи чи то в школі, чи на будь-якій іншій ділянці комуністичного будівництва, на навчання студентів практиці організації процесу естетичного виховання і морального удосконалення радянських людей.

БРЕЖНЄВ Л. И. Отчет Центрального Комитета КПСС и очередные задачи в области внутренней и внешней политики: Докл. Генерального секретаря ЦК т. Л. И. Брежнев на XXV съезде КПСС 24 февраля 1976 года. — В кн.: Материалы XXV съезда КПСС. М., 1978.

Говорячи про ідейно-виховну роботу партії, Л. І. Брежнєв відзначив дальнішу активізацію діяльності творчої інтелігенції, все більш глибоке відображення у нових творах літератури і мистецтва того основного, суттєвого, чим живе країна, що стало частинною долі радянських людей. У доповіді дано позитивну оцінку посиленню зв'язку мистецтва з народом, висловлено глибоку подяку радянським письменникам, художникам, композиторам, працівникам театру, кіно, телебачення, всім, чий талант і професійне вміння служать народу, справі комунізму.

Л. І. Брежнєв з задоволенням відзначив, що в нашій країні все ширшим стає процес подальшого залучення багатомільйонних мас трудящих до надбання культури. Разом з тим Леонід Ілліч вказав на необхідність і далі звертати увагу на питання літератури і мистецтва.
КОНСТИТУЦИЯ (Основной Закон) Союза Советских Соци-

алистических Республик: Принята на внеочередной седьмой сессии Верховного Совета СССР девятого созыва. 7 октября 1977 г. — М., Политиздат, 1978.

БРЕЖНЄВ Л. И. Великий Октябрь и прогресс человечества: Доклад на совместном торжественном заседании ЦК КПСС, Верховного Совета СССР и Верховного Совета РСФСР в Кремлевском Дворце съездов 2 ноября 1977 г. — М., Политиздат, 1977 г.

Говорячи про вплив Великої Жовтневої соціалістичної революції на долю світу, Л. І. Брежнєв підкреслив, що Жовтень, соціалізм збагатили історію людства досвідом духовного збагачення трудящих, поставивши їм на службу досягнення науки і техніки, літератури і мистецтва. Трудящі стали активними учасниками культурного життя, творцями духовних цінностей. Зустріч, про яку мріяли кращі представники людства, історична зустріч праці й культури, — відбулась, — відзначав Л. І. Брежнєв, — В історії нашої країни, в історії всієї трудової культури це був поворот величезного значення.

БРЕЖНЄВ Л. И. Малая земля. Возрождение. Целина. Кишинев, 1980.

Книги-спогади Леоніда Ілліча Брежнєва стали енциклопедією політико-виховної роботи, в тому числі і роботи по організації культурно-естетичного виховання. В них дано відповіді і на складні теоретичні питання, і на злободенні завдання щоденної практичної діяльності і мудрі поради. Леонід Ілліч вчить не забувати про вплив на людину і через складний світ емоцій, який така складний світ емоцій, який також впливає на її вчинки і тісно пов'язаний з основою людської поведінки — світоглядом, переконаннями і часто багато в чому визначає їх. Дуже добре про це він пише, наприклад, у спогадах «Мала земля».

Склала О. КИРИЧЕНКО, аспірантка кафедри педагогіки.

РЕЗУЛЬТАТИ ОБНАДІЮЮТЬ

Вік цієї команди — рік. За цей час команда університету з ручного м'яча виступила в першості УРСР — I місце і в першості СРСР серед юнаків в м. Ленінграді — II місце. Вигравши першість області серед чоловічих команд, вона добилась права виступати в першості УРСР. В березні—червні взяла участь в першості УРСР серед чоловічих команд II групи, провівши 15 ігор — має 12 перемог і посіла I місце. Одночасно команда взяла участь в першості спортивних клубів вузів СРСР, в якій брало участь 40 команд вузів України. Команда ОДУ провела 24 гри в п'яти турах і посіла I місце, на II місці — команда Львівського інституту фізкультури, на III — Луцький педінститут.

З 31 жовтня по 5 листопада в м. Жданові проходила першість УРСР серед юнаків. Команда університету завоювала I місце, на II місці лишилась команда м. Києва, на III — Запоріжжя.

Вигравши I місце в першості спортивних клубів вузів УРСР 1980 р., збірна команда університету з ручного м'яча в 1981 році буде виступати в першості вузів СРСР.

До складу команди входять: Микола Хлівний, Віктор Коноплястий, Микола Лебедєв, Ігор Кишкін, Валерій Пашкевич, Костянтин М'ясоєдєнков, Олег Горбунов, Анатолій Шнейдер, Ігор Сорокін, В'ячеслав Білоусов, Ігор Захматов, Микола Тумачек, Олександр Кожухар, Едуард Козловський.

ПЕРШИЙ КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ВАТАЖОК ОДУ

За постановою парткому Одеського державного університету та з ініціативи ветеранів партії і комсомолу університету зараз пишеться «Історія комсомолу ОДУ». Раніше в багатотиражній газеті «ЗНК» друкувалися окремі статті з історії комсомолу нашого вузу, тепер же по затвердженню проспекту і плану цієї великої роботи історія комсомолу відтворюється в певній історичній системі. Але історію комсомолу не можна писати окремо від історії партійної організації, від історії університету взагалі. Тому в цій роботі використані матеріали «Історії Одеського університету», створеної до 100-річчя його заснування (1965 р.), матеріали з історії комсомольської організації Одеси та Одещини, написані різними авторами, в тому числі і багатьма вихованцями університету.

В даній статті розповідається про життя першого комсомольського ватажка — комсорга Спільки молоді Одеського університету, студента-комуніста, а тепер — генерала авіації, героя штурму Берліна в 1945 році — Олександра Пилиповича Косса. Ще раніше, в 1929—1930 рр., Олександр Пилипович — учень робітфаку ОДУ,

а в 1930—1933 рр. — студент історичного факультету ОДУ. Саме його партійна і комсомольська організації нашого вузу як кращого комсомольського діяча рекомендували в авіаційну школу.

Комуністична партія виховала покоління будівників комунізму — покоління, здатне захищати Радянську Батьківщину від підступів ворогів комунізму. Ось такими сильними, свідомими, ідейно-загартованими були комуністи й комсомольці, що вчилися в одній групі разом з Олександром: тт. Євгенія Гороховська, Євдокія Сизоненко і багато інших, які зараз працюють в нашому університеті педагогами, ведуть велику громадську роботу, тобто — наші чудові комуністи.

Варто згадати, що засновниками радянського вузу — Одеського державного університету були такі діячі культури і науки, як професор Євген Миколайович Щепкін, ім'ям якого названа вулиця, на якій знаходяться окремі факультети ОДУ. Як відомо, професора Є. М. Щепкіна, В. І. Ленін назвав «першим професором-комуністом». Бо Є. М. Щепкін ще в 1902—1903 рр. був ініціатором створення Вищих

Жіночих курсів в м. Одесі, керував підпільною роботою Новоросійського університету та Вищих Жіночих курсів, демонстративно вийшов із кадетської партії і вступив до лав Комуністичної партії. А в період громадянської війни, відразу ж, як тільки був звільнений з тюрми, вступив в червоногвардійський загін і з гвинтівкою в руках завойовував Радянську владу на півдні України, де брав участь в розгромі банд Врангеля, банд «зелених» та інших ворогів Радянської держави. Є. М. Щепкін деякий час працював під керівництвом старого комуніста-ленінця академіка Володимира Петровича Потьомкіна, присланого ЦК ВКП(б) в Одесу начальником політвідділу Південного і Західного фронтів. В 1921—1922 рр. Володимир Петрович стає фактично завідувачим губерньським Відділом Народної Освіти і початкових губернських Військово-політичних курсів. Одним із найближчих його помічників був професор ОДУ Є. М. Щепкін, який залучає до роботи в цьому вузі професора історії стародавнього світу Готліба А. Г., професора філософії, заслуженого діяча М. М. Ланге і професора пе-

дагогіки Гордієвського та інших. Тому університет жив революційними традиціями, які підтримували і розвивали професори-комуністи і прогресивна молодь.

Так що зрозуміло, чому історію комсомолу Одеського університету не можна розглядати у відриві від історії партійної організації Одеси історії одеського комсомолу. Разом з членами РСДРП революційна молодь брала активну участь в робочих страйках, демонстраціях, переслідувалась царизмом. Так, соратник В. І. Леніна, більшовик В. В. Вороб'ячий підтримував тісний зв'язок з Одеським університетом, часто бував тут, мав великий вплив на професорів і молодь; тут же навчався О. Ярославський. І багато інших. До речі згадати, що на початку 20-х років в Одесі з завданням ЦК партії побував А. В. Луначарський, який відвідав також наш університет, виступив перед професорами та студентами, що теж мало своє значення в ідейному зростанні вузівського колективу.

Отже, комсомольська організація ОДУ народилась в надрах комуністичної, масо-

вої молодіжної організації нашого міста. Так, нинішній академік Ганна Михайлівна Панкратова, в ті роки ще молодий комуніст, стала на чолі комсомольської організації Одеської області. Вона в свій час закінчила Вищі Жіночі курси, які були тісно пов'язані з Одеським (Новоросійським) університетом. А комсомолом Одеси в той час керувала Євгенія Гороховська — наш нинішній доцент. Старий комуніст, з 1904 року, різьбляч по дереву, Є. Брустніков, розповідав автору цих рядків, що Юлія Іванова та Жєня Гороховська були його найближчими чудовими помічниками в відділі комсомолу губерньської організації. Нерідко перед студентами університету виступав і старий комуніст Трофимов (знаменитий дід Трохим), його також залучав до роботи в школах і вузах В. П. Потьомкін.

В. І. Ленін на III з'їзді комсомолу поставив перед молоддю чітке завдання: «Вчитися, вчитися і вчитися». І це завдання підхопили всі комсомольці, вся радянська молодь.

В. РУЖЕЙНИКОВ,
доцент.

(Продовження
в наступному
номері).

Редактор М. ПЕТРОВ.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великої, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадры».

ЗАХОДЬТЕ: Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ: телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).